

- ❖ **Vragen van de klankbordgroep biomassa Vierpolders**
- ❖ **Antwoorden op 12 februari 2020 gegeven door: de heer Kaj Fabrij**
Medisch Milieukundig adviseur
Gemeente Rotterdam, GGD Rotterdam-Rijnmond, Gezondheid en Milieu
- ❖ **Reactie daarop van Royal HaskoningDHV**

1. Is er naar de mening van de GGD in het rapport van Royal HaskoningDHV voldoende rekening gehouden met de gezondheidsaspecten?

GGD: Er zijn nog geen geluids-/luchtkwaliteitsberekeningen uitgevoerd. Dit is ook lastig omdat de exacte locatie nog niet is vastgesteld. Dan is ook de extra bijdrage van oa NOx, fijn stof en roet nog niet te bepalen.

RHDHV: Mee eens, moet volgen in nader stukken van AAB, als zij een aanvraag voor een specifieke locatie indienen. De berekeningen die door AAB voor Tuindersweg 1 gedaan zijn geven al wel een goed beeld. Veel andere locaties liggen verder van het dorp Vierpolders af, waardoor de depositie op andere locaties lager zal zijn.

2. Is er reden tot zorg voor de bewoners van Vierpolders, gezien het feit dat de biostookinstallatie ten zuid-westen van Vierpolders zou kunnen komen, zowel op het gebied van fijnstof, geluid als geur?

GGD: Geur: er wordt aangegeven dat er alleen houtafval/snippen worden gebruikt. Dit soort stoffen zijn veel minder erg dan compost of ander organisch materiaal waarvan wel geurklachten van te verwachten zijn. Daarnaast zal de opslag in pandig plaatsvinden. Geur nav het verbrandingsproces zijn nu lastig te voorspellen gezien de locatie. Ik neem aan dat er wel een hoge schoorsteen wordt geplaatst (die overigens niet terug te vinden is op de artist impression.

RHDHV: Is onze visie ook. En de schoorsteen komt er inderdaad, zoals ook in het rapport is aangegeven (16 m tov maaiveld). Ik heb net aangepaste Artist Impressions ontvangen van Krijn mét schoorsteen. Die nemen we in het rapport op.

GGD: Fijn stof: zoals onder 1 is aangegeven is dit lastig aan te geven omdat er geen berekening is toegevoegd. Wel zal het zo zijn dat er meer vervuilende stoffen in het milieu komen. Elke extra bijdrage is uiteraard in principe niet gewenst. Omdat de installatie onder de vergunningsgrens zit worden er minder strenge eisen gesteld aan de mate van uitstoot. Mogelijk kan (in overleg met de initiatiefnemer?) wel de strengere eisen worden toegepast en de installatie hier op inrichten. Daarnaast stellen wij voor om te toetsen aan de WHO-advieswaarden voor NOx, fijn stof en roet. De GGD is van mening dat men moet streven naar een verbetering van luchtkwaliteit (of in ieder geval geen verslechtering hiervan).

RHDHV: In het rapport geven wij ook aan dat iedere toename ongewenst is. AAB kan bij de aanvraag toetsen aan de WHO-norm (voor de verspreidingsberekeningen). Dat hebben ze al gedaan voor de reeds door hen onderzochte locatie. Wij hebben die norm overigens nu ook in de laatste versie van de rapportage opgenomen.

GGD: Geluid: Er zijn nog geen geluidsrapporten opgesteld. Punt van aandacht is de toekomstige berekening: Wordt hier met jaargemiddelden gerekend, terwijl de installatie maar 3 mdn per jaar draait? Maak goede afspraken over de routes en tijden waarop de vrachtwagens rijden. Leg dit duidelijk vast.

RHDHV: Zal AAB bij aanvraag moeten oppakken. Route: is in rapport e.e.a. over gezegd, incl. voornemen van de initiatiefnemers om dit actief te bewerkstelligen.

3. Wat zijn de gezondheidsgevolgen van fijnstof als de biostookinstallatie er komt en je hier jaren mee leeft (Als voorbeeld wordt aangegeven de bewoners uit Amsterdam die de gevolgen van fijnstof van Schiphol ervaren en waar een stapeling in het lichaam is geconstateerd)?

GGD: De discussie over de uitstoot van fijnstof bij Schiphol gaat voornamelijk over Ultra Fijnstof. Daar wordt nu veel onderzoek naar gedaan. UFS komt veel vrij bij vliegtuigen.

De gezondheidsgevolgen komen vooral door de kleine deeltjes die diep in het lichaam kunnen binnendringen. Er wordt uitgegaan van het gegeven dat hoe kleiner de deeltjes zijn deze dieper het lichaam in kunnen dringen. De effecten van een biostookinstallatie tgv fijn stof zijn niet wezenlijk anders dan de effecten van fijn stof afkomstig van andere bronnen (alhoewel de samenstelling uiteraard kan variëren). Er geldt hoe meer fijn stof hoe slechter. De plaatsing van een biostookinstallatie betekent uiteraard meer uitstoot. Mogelijk kan dit meevallen omdat er vaak een relatief hoge schorsteen op de installatie wordt geplaatst. Dit zorgt voor een betere verspreiding die zorgt voor een lagere concentratie op lokaal leefniveau. Uiteraard draagt het wel (negatief) bij aan de achtergrondconcentratie. (model)Berekeningen moeten dit uitwijzen. Voordelig is dat de achtergrond concentratie fijn stof in Brielle (aan de kust) lager is dan in drukker delen van het land. Men krijgt dus als het ware nu minder binnen dan in een grote stad. Een strengere normering (zoals wanneer een vergunning nodig zou zijn) zou de concentraties kunnen verminderen.

RHDHV: De toevoegingen met de lokale achtergrondconcentratie, de door AAB berekende bijdrage (voor de locatie Tuindersweg 1), en WHO-waarden, geven hier al een aardig beeld van.

Zijn er vanuit de GGD nog overige opmerkingen op het rapport?

GGD: -Tav de discussie over klimaat: bij de verbranding van biomassa komt nu eenmaal CO2 vrij. Dit is in niet duurzaam principe want opgeslagen CO2 komt nu de lucht in. De snippers zouden ook op andere manieren nuttig kunnen worden hergebruikt/toegepast. Het is wel positief dat het alleen houtsnippers zijn en die ook nog eens lokaal worden ingezameld. Een stabiele aanvoer dient wel gegarandeerd te worden zodat geen andere stromen moeten worden toegepast.

RHDHV: In het huidige Europese en Nederlandse beleid wordt biomassa als CO2-neutraal gezien. Hierover is wel discussie (zie ons hoofdstuk 3 over de duurzaamheid van biomassa). De stelling van de GGD dat het een niet-duurzaam principe is, gaat in tegen dit huidige beleid en inzichten.

GGD: -de installatie zal maar een beperkte periode gaan draaien. Wat gebeurt er als er meer capaciteit over het jaar wordt gevraagd, mag dit dan zomaar of dient er weer een aanvraag ingediend te worden?

RHDHV: In WABO-milieuvergunningen worden vaak maximale volumes brandstof vastgelegd. Aangezien de installatie niet vergunningsplichtig is, wordt er alleen een Wabo-bouwvergunning aangevraagd. Of deze voorschriften kan bevatten die beperkingen opleggen mb.t. bedrijfstijden en brandstofhoeveelheden, is ons niet bekend. Wel kunnen hierover desgewenst afspraken worden gemaakt in een convenant tussen de initiatiefnemers en bevoegd gezag / gemeente.

GGD: -opvallend is dat de biomassacentrale de enige optie is die overblijft in de verkenning.

RHDHV: Gezien het subsidiebeleid en de aanwezige infrastructuur (danwel het ontbreken daarvan) is dat voor ons geen verrassing. Zie ons hoofdstuk 2 over alternatieven.